

Gestionarea Cazurilor de Violență Domestică

Manual pentru formarea polițiștilor și a altor profesioniști din prima linie de intervenție

Co-funded by
the European Union

TACTICS

TACTICS

TACTICS – Îmbunătățirea de către autoritățile de poliție a răspunsului și urmării victimelor și autorilor violenței domestice

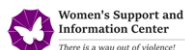
101096908 – TACTICS - CERV-2022-DAPHNE

Livrabil 3.1 Manual pentru formarea polițiștilor și a altor profesioniști din prima linie în gestionarea cazurilor de violență domestică

Contributori: Universitatea Babeș-Bolyai (Babeș-Bolyai University); Comisia pentru Investigarea Abuzurilor Împotriva Femeilor (Comisión para la Investigación de Malos Tratos a Mujeres); Gesine Intervention; Mișcarea pentru Egalitate între Femei și Bărbați (MEFH - Mouvement pour l'Égalité entre les Femmes et les Hommes); Psytel Franța (Psytel France); Uniunea Asociațiilor Femeilor din Heraklion (Union of Women Associations of Heraklion); Universitatea din Tartu (University of Tartu); Centrul de Sprijin și Informare pentru Femei (Women's Support and Information Center); WWP EN – Rețeaua Europeană pentru Lucrul cu Agresorii (European Network for the Work with Perpetrators).

Ianuarie 2025

Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a proiectului TACTICS și nu reflectă neapărat opinia Uniunii Europene. Nici instituțiile și organismele Uniunii Europene și nici persoanele care acționează în numele acestora nu pot fi considerate responsabile pentru utilizarea informațiilor conținute în aceasta.

Gestionarea Cazurilor de Violență Domestică

Manual pentru formarea polițiștilor și a altor profesioniști din prima linie de intervenție

	Introducere	4
1	FORMAREA PROFESIONIȘTILOR	7
	1a. Factori care afectează modul de învățare	7
	1b. Caracteristici specifice și provocări ale învățării continue	10
	1c. Formarea profesioniștilor din domeniul justiției penale	11
2	ASPECTE PRACTICE ALE FORMĂRII CONTINUE	14
	2a. Pregătirea pentru sesiunile de formare TACTICS	14
	2b. Desfășurarea sesiunilor de formare	18
3	MODULELE DE FORMARE TACTICS	25
	Modulul 1 – Introducere	26
	Modulul 2 – Controlul coercitiv	28
	Modulul 3 – Evaluarea riscului	31
	Modulul 4 – Colaborarea interinstituțională	33
	Modulul 5 – Lucrul cu victimele violenței domestice și copiii acestora	35
	Modulul 6 – Lucrul cu agresorii	38
	Modulul 7 – Utilizarea datelor statistice și a instrumentelor IT	41

Introducere

I. Proiectul TACTICS

Acest manual pentru formatori a fost creat ca parte a proiectului TACTICS „Îmbunătățirea de către autoritățile de poliție a răspunsului și urmării victimelor și autorilor violenței domestice”. TACTICS este un proiect de trei ani (2023-2026) finanțat de Programul pentru cetățeni, egalitate, drepturi și valori (CERV) din cadrul Fondului UE pentru justiție, drepturi și valori.

Primele persoane alertate cu privire la cazurile de violență domestică (VD) sunt adesea polițiștii. Prin urmare, în multe cazuri, se așteaptă ca polițiștii să fie „gardienii” rețelei extinse de furnizori de servicii, în special servicii de suport pentru victime și agresori, însă în multe sisteme din Europa, barierele multiple care există la nivel individual, organizațional și sistemic îi împiedică să facă trimerile necesare către acestea. Adesea, la nivel individual, polițiștii nu dispun de o formare specializată și nu au competențele necesare pentru a adresa în mod adecvat cazurile de VD prin folosirea unei abordări centrate pe victime. Barierele la nivel organizațional implică în primul rând lipsa unor practici sau politici clar stabilite și coordonate care să reglementeze comportamentul polițiștilor atunci când răspund la cazuri de violență împotriva femeilor. Din perspectiva întregului sistem, barierele apar atunci când instituțiile publice și furnizorii de servicii de suport existente în comunitate nu sunt capabili să colaboreze între ei.

TACTICS urmărește să valorifice experiența și rezultatele obținute anterior în domeniul prevenirii violenței domestice pentru a îmbunătăți răspunsul poliției și utilizarea resurselor existente în comunitate pentru prevenirea și combaterea violenței domestice. Proiectul este implementat în șapte țări europene (Belgia, Estonia, Franța, Germania, Grecia, România, Spania). Ca parte a proiectului, consorțiul format din instituțiile și organizațiile implicate în proiect, desfășoară activități de consolidare a cooperării interinstituționale dintre poliție și diferite instituții care oferă servicii de suport pentru victime și agresori în vederea îmbunătățirii răspunsului la cazurile de violență domestică. Printre obiectivele proiectului se află îmbunătățirea conștientizării și a atitudinii poliției față de victimele violenței domestice, în special cele care provin din grupuri cu nevoi speciale (femei vârstnice, consumatoare de substanțe, refugiați etc.). Activitățile de formare TACTICS și prezentul manual al formatorilor fac parte din obiectivul de consolidare a capacităților instituționale ale poliției și furnizorilor de servicii de suport.

II. Cui îi este adresat acest manual al formatorilor?

Acest manual este destinat profesioniștilor care intenționează să utilizeze activitățile de formare TACTICS pentru a organiza sesiuni de formare destinate polițiștilor și altor profesioniști din instituții care oferă servicii de sprijin victimelor violenței domestice și/sau agresorilor și au ca scop combaterea violenței domestice. Activitățile de formare TACTICS echipează polițiștii cu cunoștințele și instrumentele necesare pentru a proteja victimele, a trage la răspundere agresorii și a colabora eficient cu alți profesioniști. Formarea acoperă concepte fundamentale, inclusiv definițiile și complexitatea VD, a violenței bazate pe gen și a violenței partenerului intim, precum și prevalența și tipurile de abuz. Modulele se concentrează pe domenii-cheie, cum ar fi recunoașterea controlului coercitiv, evaluarea riscului în condiții dificile și utilizarea unei abordări bazate pe înțelegerea traumei pentru a sprijini supraviețuitoarele. De asemenea, participanții învață strategii de abordare a agresorilor, importanța utilizării datelor și a instrumentelor IT pentru a identifica tipurile de abuz și cum pot colabora cu diferite instituții care oferă servicii de sprijin și asistență medicală. Prin exerciții practice, cum ar fi jocurile de rol și studiile de caz, programul se asigură că polițiștii sunt pregătiți să aplice aceste competențe în situații reale, promovând intervenții/răspunsuri centrate pe victimă.

Acest material este conceput pentru formatori care au deja o înțelegere de bază a subiectului violenței domestice. Totuși, manualul include și câteva noțiuni fundamentale pentru a asigura o abordare completă. Nu este necesar ca formatorii să aibă experiență pedagogică, fie în domeniul educației și formării profesionale continue, fie în pregătirea grupurilor profesionale, precum polițiștii, deși o astfel de experiență ar fi, desigur, un avantaj.

III. Structura acestui manual

Manualul este împărțit în trei secțiuni, care acoperă diverse aspecte ale desfășurării activităților de formare TACTICS.

1

Secțiunea 1 va aborda **elementele de bază ale formării profesionale continue**, atât în ceea ce privește educația adulților, cât și educația permanentă. Secțiunea va aborda, de asemenea, considerații specifice care ar trebui respectate în formarea profesioniștilor, în special a celor implicați în justiția penală, cum ar fi poliția. Secțiunea este de natură mai mult teoretică (de tip prelegeri).

2

Secțiunea 2 abordează **aspecte mai practice ale desfășurării activităților de formare TACTICS**, cum ar fi pregătirea și desfășurarea acestora. Această secțiune pune accent pe importanța stabilirii obiectivelor de învățare și pe modul în care sesiunile de pregătire pot să difere între profesioniștii din prima linie. La finalul secțiunii sunt incluse câteva indicații cu privire la modul cel mai bun de a interacționa cu diferite tipuri de public.

3

Secțiunea 3 conține o prezentare generală a celor **7 module de formare ale programului TACTICS**. Această secțiune debutează cu o prezentare a conceptelor de bază ale violenței bazate pe gen și ale violenței domestice, apoi va acoperi subiecte precum evaluarea riscului, lucrul cu grupurile cu nevoi speciale și colaborarea interinstituțională.

1 FORMAREA PROFESIONIȘTIILOR

Secțiunea 1 își propune să exploreze:

- Unele concepte și teorii de bază privind modul de învățare și factorii interni/externi care influențează învățarea
- Care sunt particularitățile adulților privind modul de învățare și ce poate reprezenta o provocare pentru aceștia
- Abordări generale ale educației adulților și educației permanente care pot fi adoptate

1a. Factori care afectează modul de învățare

În termeni foarte generali, oamenii dobândesc informații într-unul dintre cele două moduri de învățare, fie în mod intenționat, fie accidental. Învățarea intenționată este realizată cu un scop, cum ar fi participarea la un curs/grup educațional pentru a învăța o anumită abilitate. Învățarea accidentală, pe de altă parte, are loc în mod întâmplător sau „accidental”. De exemplu, un copil învață să vorbească cu accent atunci când își aude părinții vorbind cu accent sau o persoană învață cum să folosească o aplicație pe telefon atunci când vede un prieten folosind-o.

În general, se admite că marea majoritate a învățării pe care o realizează oamenii este întâmplătoare, deoarece de cele mai multe ori are loc în urma unei serii de procese, nu a unui eveniment unic, bine definit. Cu alte cuvinte, seria de experiențe pe care un elev le are în viața sa poate inhiba adesea educația care are loc în contextul clasei. *Acesta este unul dintre motivele pentru care repetiția este adesea folosită în predare și pentru care elevilor li se atribuie teme pentru acasă – îi forțează să ia în considerare subiectul de mai multe ori în afara orei de curs.*

În plus, capacitatea unui elev de a învăța poate fi afectată de o serie de factori individuali, sociali și culturali. În cea mai mare parte, acești factori nu pot fi schimbați de un profesor/formator; în schimb, cel mai bun lucru pe care cadrele didactice îl pot face este să îi recunoască și să își adapteze abordarea de învățare în funcție de acești factori.

Poate cel mai important factor la nivel individual care poate afecta capacitatea unei persoane de a învăța este structura creierului și capacitatea sa de a procesa informațiile. Acest factor acoperă aspecte precum memoria, capacitatea de concentrare și rigiditatea gândirii. Persoanele cu o gândire mai rigidă au dificultăți în a lua în considerare perspective diferite și adesea văd o singură soluție la o problemă. De asemenea, acestea pot fi perturbate de schimbări bruște de planuri sau pot deveni stresate atunci când lucrurile nu merg așa cum se așteptau. ***Predarea eficientă încearcă să ia în considerare aceste posibile limitări, de exemplu prin adaptarea complexității predării la abilitățile receptorului.***

Un alt factor individual important este motivația elevului de a învăța, care se împarte în mod obișnuit între intrinsecă și extrinsecă. Motivația intrinsecă provine din interior și este de obicei mai puternică decât motivația externă. Cu alte cuvinte, elevii care sunt mai dornici să fie prezenți la ore vor avea mai multe șanse să învețe decât cei care sunt împinși „de la spate” să fie acolo. La rândul său, motivația cursanților poate fi afectată de propriile credințe privind subiectul predat, astfel încât, dacă acesta este considerat util sau atractiv, dorința de învățare este crescută. Cu cât subiectul este mai abstract, cu atât este mai greu de învățat pentru majoritatea persoanelor. Motivația poate fi, de asemenea, afectată de convingerile cu privire la stilul de predare în sine; de exemplu, elevii percep dacă profesorul este mai interesat să le predea subiectul sau să răspundă la curiozitățile lor. ***Astfel, înțelegerea a ceea ce îi motivează pe oameni și încercarea de a le oferi acest lucru poate contribui la creșterea motivației intrinseci și a capacității lor de învățare.***

Nivelul de învățare a unei persoane poate fi afectat și de convingerile sale cu privire la propriile capacități de învățare sau la modul în care oamenii învață cel mai bine în general. De exemplu, pentru o fată care își repetă că „sunt bună la biologie” și

Cum credeți că învățați cel mai bine?

- **Ascultând o prelegere**
- **Participând la discuții**
- **Folosind materiale vizuale**
- **Citind și scriind pe această temă**

că „fetele nu sunt bune la matematică” va fi mai probabil să se descurce mai bine la subiectele de biologie decât la matematică. De asemenea, se obișnuiește ca oamenii să creadă că există un mod „optim” de a învăța pentru fiecare, cum ar fi primirea pasivă a informației de la un expert din domeniu; participarea activă la procesele de creare a cunoștințelor; primirea informațiilor într-un mod vizual sau auditiv; sau prin citire și luarea de notițe. Profesorii folosesc adesea tehnicile care

se bazează pe modul în care ei înșiși învață cel mai bine sau cum consideră ei că ar fi „mai ușor”; de exemplu, predarea interactivă este adesea mai complexă din punct de vedere al timpului alocat, atât în pregătire, cât și în aplicarea la clasă. Cu toate acestea, în ciuda faptului că mulți cred că există un mod optim de a învăța, mai multe studii au arătat că majoritatea oamenilor **NU** au un singur mod optim de

învățare. De fapt, pe baza felului în care creierul nostru procesează informațiile, nu este benefic să aliniem predarea la un singur tip de învățare. ***În schimb, predarea care se adresează mai multor tipuri de învățare (informații pasive, metode creative, tehnici auditive și vizuale sau citire/scriere) este de obicei ideală.***

Dincolo de factorii individuali, influențele sociale pot afecta procesul de învățare. De exemplu, activitățile de grup care pun accentul pe cooperarea între participanți pentru rezolvarea problemelor pot permite o învățare care altfel nu ar fi posibilă la nivel individual. Expunerea directă la moduri alternative de gândire ale altor persoane poate contribui la flexibilizarea gândirii. Aceste abordări pot fi utile în dezvoltarea abilităților de gândire critică care abordează concepte mai complexe, care sunt mai puțin familiare. De asemenea, ele îi pot ajuta pe participanți să își îmbunătățească abilitățile de luare a deciziilor, de comunicare în grup și de gestionare a conflictelor în jurul unor subiecte specifice. Cu toate acestea, beneficiile rezolvării colaborative a problemelor pot fi, de asemenea, împiedicate de „gândirea de grup”, care este un model nesănătos de luare a deciziilor, rezultând dintr-un grad ridicat de coeziune și dorință de consens în rândul membrilor unui grup. ***Prin urmare, deși învățarea colaborativă are multe beneficii, acestea pot fi diminuate dacă grupul este format preponderent din persoane cu trăsături psiho-sociale similare.***

Mai mult decât atât, factorii culturali, cum ar fi limba maternă, pot juca un rol important în procesul de învățare. Limba de predare poate spori sau diminua calitatea învățării pentru anumiți participanți. Utilizarea limbii materne sau a unei limbi dominante în timpul predării ajută la facilitarea legăturii participanților cu subiectul și cu formatorul. De asemenea, le oferă un sentiment de confort și îi stimulează să participe mai intens. Acest lucru ar trebui luat în considerare la traducerea materialelor de învățare din alte limbi, pentru a se asigura că frazele idiomatice sunt exprimate în mod corespunzător. Chiar și atunci când se utilizează limbajul adecvat, dacă formarea implică expresii de jargon care nu sunt familiare participanților, acesta poate îngreuna învățarea. Unele persoane preferă un anumit stil de limbaj în învățare, cum ar fi un limbaj mai mult sau mai puțin formal. ***Limbajul utilizat în cadrul sesiunilor de formare ar trebui să se alinieze cât mai mult posibil la specificul audienței.***

6 Aspecte generale privind procesele de învățare

1. Repetiția este adesea folosită în predare, iar cursanților li se dau teme de casă pentru a-i încuraja să analizeze subiectul de mai multe ori în afara orelor de curs.
2. Predarea eficientă înseamnă adaptarea complexității subiectelor la abilitățile de învățare ale audienței.
3. Înțelegerea a ceea ce îi motivează pe anumiți cursanți și încercarea de a răspunde acestei nevoi pot contribui la creșterea motivației intrinseci și, astfel, a capacității lor de învățare.

4. Este încurajată predarea care combină mai multe tipuri de învățare (informații pasive, metode creative, tehnici auditive și vizuale sau citire/scriere).
5. Învățarea colaborativă are multe beneficii, dar acestea pot fi diminuate dacă grupul este format din multe persoane cu trăsături psiho-sociale similare.
6. Limbajul utilizat în cadrul sesiunilor de formare ar trebui să fie cât mai apropiat de ce îi este familiar audienței.

1b. Caracteristici specifice și provocări ale învățării continue

Cele șase puncte de mai sus descriu învățarea, în general, pentru persoanele de toate vârstele. Cu toate acestea, atunci când ne gândim în mod special la persoanele adulte, există mai mulți factori suplimentari care ar trebui luați în considerare.

Studiile arată că, odată cu înaintarea în vârstă, creierul adulților suferă modificări naturale, inclusiv o reducere treptată a volumului său. Aceste schimbări pot influența funcțiile cognitive, precum memoria sau viteza de procesare a informațiilor, dar sunt parte a unui proces normal de îmbătrânire. Din acest motiv, este cu atât mai important să eliminăm barierele care pot afecta capacitatea de a învăța, cum ar fi predarea în limba sau dialectul care nu le este cel mai accesibil. Literatura de specialitate arată, de asemenea că, în procesul de învățare, pierderile de memorie pot fi compensate prin cunoștințele dobândite anterior. Drept urmare, conceptele și cunoștințele dobândite anterior au o importanță și mai mare în procesul de învățare a persoanelor adulte. Formatorii pot valorifica experiențele acumulate pe termen lung prin prisma studiilor, experiențele de viață și de muncă ca o resursă interioară valoroasă pentru procesul de învățare. Sesiunea de formare a unui grup de polițiști cu tema – tipuri de dovezi colectate în investigarea unui caz de violență domestică – poate beneficia de înțelegerea lor anterioară privind procedurile de investigare. În același timp, experiențele anterioare pot reprezenta o barieră în dobândirea unor cunoștințe noi, mai ales dacă ceea ce li se predă contrazice experiențele lor de viață. De exemplu, va fi mult mai dificil de convins despre beneficiile schimbării procedurilor pentru colectarea probelor un polițist care a răspuns la mai multe apeluri privind violența domestică și consideră că acuzațiile nu au fost credibile. *Din aceste motive, formatorii ar trebui să caute să conecteze conținutul de formare la experiențele sau convingerile preexistente ale participanților, pe cât posibil. Utilizarea exemplelor practice și relevante, la nivel local, poate fi de mare ajutor în acest sens. Când sunt identificate experiențe contradictorii, ar trebui promovate eforturi de stimulare a gândirii critice, cum ar fi exercițiile de învățare colaborativă, în care participanții cu experiențe care susțin conceptele prezentate să aibă ocazia să le exprime.*

Un alt factor important în formarea unor cursanți adulți este faptul că aceștia au adesea nevoia/dorința unui scop clar al învățării și de o eficiență sporită a proce-

sului educațional. Aceștia au un control mai mare asupra a ceea ce studiază și au cerințe mai mari cu privire la folosirea eficientă a timpului lor. Astfel, este nevoie de obiective clare de învățare și de un conținut care să fie pliat pe activitatea lor profesională. Corelarea acestor obiective de învățare cu interesele acestora poate contribui la creșterea motivației. Complexitatea formării ar trebui, de asemenea, să fie luată în considerare, astfel încât să se poată încadra în timpul disponibil/alocat învățării. Din acest motiv, formarea profesioniștilor se concentrează adesea pe formarea competențelor care pot fi legate direct de locurile lor de muncă. *Pentru a spori motivația cursanților adulți, formarea ar trebui să fie aliniată cât mai mult posibil intereselor lor specifice. Formatorii ar trebui să încerce să afle cât mai multe despre aceste motivații înainte de a organiza aceste sesiuni de formare.*

1c. Formarea profesioniștilor din domeniul justiției penale

Există provocări specifice în ceea ce privește formarea unor profesioniști precum polițiștii. După cum se poate observa în lista de mai jos, mulți dintre acești factori sunt interconectați și se consolidează reciproc.

- **Rezistența la schimbare în metodele de lucru tradiționale:** Studiile arată că polițiștii manifestă adesea rezistență în cadrul cursurilor de formare continuă. Acest lucru poate proveni dintr-o cultură adânc înrădăcinată care acordă prioritate metodelor tradiționale în fața unor abordări sau protocoale diferite. Având în vedere că în desfășurarea activității lor, polițiștii se află adesea în situații stresante, sunt și mai predispuși să „rămână la ceea ce știu”. Polițiștii experimentați pot avea impresia că dețin deja competențele și cunoștințele necesare, ceea ce duce la complacere. Unii dintre ei pot simți că formatorii care au puțină experiență în patrulare nu apreciază pe deplin problemele specifice cu care se pot confrunta pe teren. Aceste atitudini pot determina polițiștii să nu vadă adevărata valoare a formării sau modul în care aceste cursuri pot îmbunătăți activitatea lor zilnică. Acest lucru poate, la rândul său, să le reducă motivația intrinsecă de a înțelege pe deplin noile materiale de formare și să împiedice adoptarea unor practici noi.
- **Rezistența la formarea în domeniul violenței domestice în general:** De obicei, polițiștii au o pregătire redusă sau inexistentă în problemele complexe legate de violența domestică, astfel încât le este dificil să transpună informațiile în acțiuni și proceduri concrete. În consecință, aceștia pot deveni frustrați sau își pot pierde interesul dacă materialul nu pare a fi relevant sau este prezentat prea „clinic”. În plus, polițiștii care acționează preponderent în teren și care participă la formare în sala de curs pot avea dificultăți în a reconcilia ritmul intensiv și rapid al muncii lor cotidiene cu ritmul mai lent și activitatea mai abstractă a învățării în sala de formare.

- **Cinism, frustrare și epuizare:** Polițiștii pot dezvolta un sentiment de cinism și pot experimenta epuizare din cauza naturii extrem de stresante a muncii lor, mai ales pe termen lung. Mulți dintre ei se simt copleșiți de multitudinea de roluri pe care trebuie să le îndeplinească, de la aplicarea legii la oferirea de sprijin social. Acest aspect poate genera frustrări și ambivalență în ceea ce privește formarea în domeniul violenței domestice. Polițiștii care se confruntă cu oboseală sau deziluzie pot fi mai puțin implicați și motivați în timpul sesiunilor de formare, consolidându-și astfel reticența față de adoptarea unor practici noi.
- **Mentalitatea „noi versus ei”:** O mentalitate de tip „noi versus ei”, care poate apărea în diverse grupuri profesionale, este adesea mai pronunțată în rândul polițiștilor, datorită naturii muncii lor. Unii cursanți pot considera că reprezentanții altor discipline învinuiesc forțele de ordine pentru rezultatele negative în cazurile de violență domestică. Această atitudine poate contribui semnificativ la efectul de *groupthink* („gândirea de grup”) și la o gândire rigidă, care împiedică luarea în considerare a unor perspective alternative. De asemenea, poate face ca polițiștii să fie rezistenți la formările oferite de persoane din afara forțelor de ordine și să le fie mai dificil să înțeleagă perspectivele victimelor violenței domestice.
- **Stereotipuri și prejudecăți:** Factorii menționați anterior pot fi sublimați și întăriți de prejudecăți sau stereotipuri existente în rândul polițiștilor, adesea consolidate de evaluări necritice sau selective ale experiențelor de muncă. Atitudini precum ideea că violența domestică este o problemă privată sau că intervenția lor nu este întotdeauna binevenită sunt întâlnite frecvent. Aceste convingeri pot afecta negativ performanța autorităților de poliție și pot genera rezistență la formarea în domeniul violenței domestice.

Polițiștii descriu adesea interacțiunile lor cu cetățenii, cum ar fi cele din timpul investigării cazurilor de violență domestică, ca fiind dificile, complexe și lipsite de satisfacții. Aceste interacțiuni negative pot consolida prejudecățile cognitive. Pe lângă propriile experiențe, polițiștii învață și de la colegi cum să perceapă anumite situații și să își desfășoare activitatea. Acest proces de învățare are loc în situațiile cotidiene, prin observarea comportamentului altor polițiști.

Ca urmare, polițiștii își creează propria „realitate subiectivă” pentru a explica fenomenele observate, cum ar fi faptul că violența domestică nu este atât de răspândită sau gravă, că victimele nu părăsesc relația abuzivă, sau de ce atât victima, cât și agresorul ar putea fi considerați vinovați. Aceste prejudecăți cognitive ar trebui confruntate prin încurajarea polițiștilor să reflecteze asupra experiențelor lor, astfel încât să-și poată contesta propriile preconcepții. Studiile de caz și exercițiile de tip joc de rol bazate pe experiențele lor pot fi utile pentru a-i ajuta pe polițiști să aprofundeze subiectul. Expunerea polițiștilor la perspectivele altora, fie prin studii de caz, fie prin participare mixtă la sesiuni de formare (de exemplu, alți profesioniști precum asistenți sociali, psihologi, consilieri pentru violență domestică, profesioniști din domeniul sănătății sau procurori), poate fi, de asemenea, benefică în acest sens. Deși departamentele de poliție tind adesea spre o gândire unificată, diversitatea perspectivelor poate fi obținută prin includerea unui mix de polițiști

bărbați și femei sau printr-o participare mixtă în cadrul sesiunilor a profesioniștilor cu rol diferit: polițiști, asistenți sociali, profesioniști din cadrul diferitelor servicii ce oferă suport victimelor și/sau agresorilor. Programele de formare care implică persoane din afara poliției, cum ar fi alți profesioniști sau grupuri de cetățeni, pot fi valoroase pentru a expune polițiștii la o percepție diferită asupra situației – precum cea a victimelor violenței domestice.

Resurse pentru această secțiune și recomandări de lecturi suplimentare

Doornbos, A. J., Simons, R., and Denessen, E. (2008). Relations between characteristics of workplace practices and types of informal work-related learning: a survey study among Dutch Police. *Hum. Resource Dev. Quarterly* 19, 129–151. [doi:10.1002/hrdq](https://doi.org/10.1002/hrdq).

Staller, M. S., & Koerner, S. (2022, September). (Non-) learning to police: A framework for understanding police learning. In *Frontiers in Education* (Vol. 7, p. 730789). Frontiers Media.

Telep, C. W., Weisburd, D., Jonathan-Zamir, T., & Zastrow, T. (2024). Examining the relationship between officer attitudes and behaviour in a multi-site trial of procedural justice training. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 18, paae031. doi.org/10.1093/policing/paae031

Wang, X., Qu, J., and Zhao, J. (2020). The link between police cadets' field training and attitudes toward police work in China: a longitudinal study. *Policing: Int. J.* 43, 591–605. [doi: 10.1108/pijpsm-01-2020-0014](https://doi.org/10.1108/pijpsm-01-2020-0014)

2 ASPECTE PRACTICE ALE FORMĂRII CONTINUE

Secțiunea 2 își propune să exploreze:

- Ce trebuie să faceți atunci când vă pregătiți pentru sesiunile de formare TACTICS
- Modul de abordare a prezentărilor și interacțiunea formatorului cu cursanții

2a. Pregătirea pentru sesiunile de formare TACTICS

Pregătirea formatorilor

Formatorii TACTICS ar trebui să fie familiarizați cu resursele, legislația relevantă și alți factori importanți în gestionarea cazurilor de violență domestică. Aceasta include cunoașterea serviciilor de suport disponibile la nivel local; cultura, politicile, procedurile poliției și cerințele reale din teren. Fără aceste cunoștințe, formatorii pot recomanda practici sau abordări indisponibile. Ideal ar fi ca formatorii să aibă cel puțin o înțelegere de bază a activității poliției, și în special, a limitărilor de aplicare a legii de către autoritățile locale. Formatorii care nu dețin informații corecte în niciunul dintre aceste domenii riscă să fie considerați de către cursanți drept lipsiți de credibilitate sau irelevanți pentru munca lor. Drept urmare, polițiștii ar fi mai puțin înclinați să implementeze cunoștințele și practicile învățate în cadrul sesiunilor.

În momentul planificării sesiunilor de formare, formatorii ar trebui să fie familiarizați cu informațiile prezentate mai sus, sau, dacă există lacune, se recomandă organizarea unor sesiuni de formare de tip „train-the-trainer”, unde să li se ofere informații actualizate, pe care formatorii să le poată folosi în dezvoltarea sesiunilor de formare. Formatorii care nu sunt polițiști la rândul lor își pot îmbunătăți cunoștințele despre activitatea complexă a polițiștilor în gestionarea cazurilor de violență domestică prin interacțiunea cu aceștia, înainte de organizarea sesiunilor de formare. Acest lucru ar putea include participarea în activitățile din teren (dacă sunt permise), pentru a observa la ce fel de situații sunt expuși aceștia, precum și dezvoltarea unei relații de colaborare și încredere cu aceștia. Organizatorii sesiunilor de formare și formatorii ar putea, de asemenea, să se consulte în prealabil cu reprezentanți ai poliției asupra conținutului materialelor pentru a se asigura că informațiile reflectă cultura, politicile, procedurile și cerințele reale din teren.

Locul de desfășurare și planificarea sesiunilor de formare

Sesiunile de formare ar trebui să aibă loc în medii favorabile învățării, ceea ce înseamnă că locul unde se vor desfășura sesiunile va fi confortabil, cu temperatură controlată, curat, bine ventilat și suficient de spațios pentru a preveni supraaglomerarea. De asemenea, spațiile ar trebui să fie complet echipate, bine iluminate și să dispună de un ecran suficient de mare pentru ca textul să fie ușor vizibil pentru toți cursanții. Ideal ar fi ca sala să fie dotată cu o tablă albă sau un flipchart, astfel încât să poată fi luate notițe în timpul discuțiilor.

Scaunele ar trebui aranjate astfel încât toți cursanții să aibă o vedere clară către ecran și formator. Dacă discuțiile între aceștia reprezintă o parte semnificativă a sesiunii de formare, scaunele ar trebui așezate astfel încât aceștia să se poată vedea cu ușurință atunci când vorbesc. Din acest motiv, o soluție ideală o constituie aranjarea meselor în formă de „U” sau gruparea mai multor mese împreună.

Pentru a limita distragerile, se recomandă cu fermitate alegerea unui spațiu liniștit, fără zgomote sau alte perturbări. Ideal ar fi ca în sală să nu aibă loc nicio altă activitate în afară cursurilor. Pe lângă reducerea factorilor perturbatori, acest lucru ajută la demonstrarea seriozității cu care este tratat subiectul. Dacă organizatorii nu au acces la săli care îndeplinesc aceste criterii, se sugerează organizarea sesiunilor în alte locații. Dacă este posibil, ar trebui să fie ales un spațiu convenabil pentru cursanți, cum ar fi o locație centrală sau una situată în apropierea secției de poliție. De asemenea, locațiile ar trebui să fie accesibile persoanelor cu dizabilități, acolo unde este necesar.

Se recomandă pregătirea spațiului din timp, cu mult înainte de începerea sesiunii, astfel încât toate echipamentele necesare, accesoriile și materialele didactice să fie configurate corespunzător. Prezentările trebuie încărcate în computer și testate – pentru a verifica dacă culorile sunt vizibile, iar textul este corect și lizibil pentru toți cursanții. Acest lucru este deosebit de important, având în vedere că acestea conțin o cantitate mare de informații care trebuie prezentate într-un timp,

de obicei, foarte limitat. Agenda evenimentului, materiale de diseminare și foi de hârtie pentru luarea de notițe ar trebui să fie disponibile astfel încât cursanții să le poată lua cu ușurință la intrarea în sală. De asemenea, pixurile și alte materiale suplimentare trebuie să fie la îndemână. Acest lucru este esențial mai ales în cazul formării profesioniștilor din diferite domenii, deoarece aceștia ajung adesea cu întârziere, iar scopul este de a minimiza perturbările cauzate de intrarea acestora în sală.

După cum se va vedea în secțiunea 3 a acestui manual, au fost sugerate intervale de timp pentru fiecare activitate, deoarece o neplăcere frecvent întâlnită este faptul că nu se alocă suficient timp fiecărui subiect. Sesiunile de formare ar trebui să înceapă la timp și să fie programate în zile și intervale convenabile pentru cât mai mulți cursanți. Cea mai bună opțiune ar fi programarea acestora în timpul zilelor de lucru, pentru a crește rata de participare. Totuși, pentru acest lucru, polițiștii ar trebui să primească permisiunea pentru participare de la conducere. Prin urmare, organizatorii ar trebui să obțină această permisiune în avans, ceea ce are ca beneficiu și sublinierea importanței sesiunilor de formare. Dacă acest lucru nu este posibil, organizatorii ar trebui să stabilească un program după orele de lucru sau în weekend, care să se potrivească cel mai bine contextului dat. De asemenea, organizatorii ar trebui să verifice ce alte evenimente au loc pentru a se asigura că formările nu se suprapun cu alte activități relevante. Singura excepție ar fi dacă se dorește „anexarea” la un alt eveniment – adică formarea să fie programată înainte sau după un alt eveniment. Beneficiul acestei abordări este că potențialii cursanți sunt deja prezenți. Dacă se optează pentru această metodă, ar fi mai bine să se organizeze formarea înainte de evenimentul respectiv, deoarece există riscul ca oboseala de după să împiedice procesul de învățare.

Promovarea evenimentelor și creșterea motivației cursanților

Ideal, sesiunile de formare ar trebui promovate cu mult timp înainte, iar conținutul trebuie să fie clar pentru potențialii cursanți. Se recomandă promovarea prin diverse canale de comunicare, cum ar fi invitațiile directe, e-mailurile, rețelele de socializare și site-urile web. De asemenea, este benefică promovarea prin instituții partenere sau alte entități care au misiuni sau sarcini de lucru similare. Canalele de comunicare ar trebui selectate astfel încât să fie cele mai potrivite pentru a ajunge la polițiști sau la alți profesioniști din prima linie de intervenție. Pot fi trimise și memento-uri prin e-mail sau alte mijloace pentru a se asigura că aceștia nu uită de eveniment (mai ales dacă și-au anunțat participarea, de exemplu, înscriindu-se în avans). Dacă este relevant, materialele promoționale pot menționa cine este formatorul și care sunt calificările acestuia. În funcție de persoană și de calificările sale, acest lucru poate crește credibilitatea în fața publicului țintă.

O altă modalitate valoroasă de a crește credibilitatea ar fi implicarea conducerii poliției sau a managementului altor instituții de interes în promovarea evenimentelor către personalul lor. Interesul polițiștilor poate fi sporit, de asemenea, prin angajarea unor polițiști drept „ambasadori” ai formării. Aceștia pot fi polițiști care

au contribuit la realizarea materialelor de formare, au participat la sesiuni și au oferit feedback pozitiv sau care sprijină în alt mod aceste inițiative. Sprijinul oferit de colegii polițiști poate contribui semnificativ la receptivitatea cursanților. Alți profesioniști care au legături cu polițiștii (prin muncă sau rețele sociale) pot ajuta, de asemenea, în acest sens.

În majoritatea țărilor, polițiștii trebuie să participe la formări continue pentru a se asigura că rămân la curent cu noile reglementări, metode de aplicare a legii și idei despre lucrul cu grupuri marginalizate (vârstnici, persoane cu dizabilități, victime ale violenței domestice etc.). Prezentarea activităților de formare TACTICS ca fiind o oportunitate benefică de formare continuă, ar putea crește motivația profesioniștilor.

O altă modalitate benefică de a crește motivația înainte de începerea sesiunilor de formare ar fi clarificarea faptului că formarea va fi adaptată nevoilor specifice ale cursanților. Cea mai bună metodă pentru a face acest lucru ar fi să se ceară în prealabil informații despre aceștia și interesele lor. Cursanții ar putea fi rugați să menționeze titlul și funcția lor, compartimentul/biroul în care lucrează și/sau nivelul lor de experiență. De asemenea, li s-ar putea cere să-și autoevalueze familiaritatea cu subiectul violenței domestice în general și/sau cu subiectul specific al modulului de formare și să menționeze ce se așteaptă să învețe în cadrul formării. Formatorii pot apoi analiza aceste informații pentru a ajusta conținutul și modul de prezentare al informațiilor în cadrul sesiunilor (așa cum va fi detaliat în secțiunea următoare despre desfășurarea acestora).

Puncte-cheie pentru pregătirea sesiunilor de formare TACTICS

1. Este necesar ca formatorii să fie familiarizați cu resursele locale, legislația, serviciile de suport disponibile și cu alte informații specifice domeniului violenței domestice.
2. Spațiile adecvate pentru învățare ar trebui identificate în prealabil și pregătite înainte de eveniment, pentru a se asigura că acestea sunt confortabile și au echipamentul necesar, astfel încât formarea să se desfășoare în cel mai eficient mod posibil.
3. Sesiunile de formare necesită a fi programate cât mai convenabil posibil și anunțate cu suficient timp înainte, utilizând mai multe canale de comunicare adecvate pentru publicul țintă.
4. Sesiunile de formare ar trebui să fie conectate cu inițiativele de formare existente ale poliției sau să obțină autorizația conducerii poliției ori de câte ori este posibil.
5. Este recomandabil a fi solicitată contribuția participanților înainte de sesiunile de formare, astfel încât formatorii să aibă o idee mai exactă despre componența grupului, nivelul de cunoaștere a subiectului și așteptările lor.

2b. Desfășurarea sesiunilor de formare

Stabilirea clară a obiectivelor de învățare

Fiecare sesiune de formare TACTICS trebuie să aibă obiective de învățare clare, care să se potrivească circumstanțelor profesionale ale cursanților. Obiectivele ar trebui să fie cât mai concrete posibil, astfel încât să poată fi evaluate pentru a determina eficacitatea acestora.

În secțiunea 3d a acestui manual, sunt enumerate obiectivele pentru fiecare modul de formare. De obicei, aceste obiective urmăresc introducerea unor concepte noi și oportunitatea de a reflecta asupra acestora pe baza experiențelor profesionale și personale ale cursanților. Pe baza acestor concepte, sesiunile își propun să introducă noi abilități și să ofere cursanților șansa de a le exersa.

Cu toate acestea, obiectivele de învățare indicate pentru sesiuni nu sunt imuabile; ele urmează a fi ajustate în funcție de timpul disponibil, componența grupului, nivelul de cunoștințe al cursanților despre subiect și interesele exprimate de aceștia.

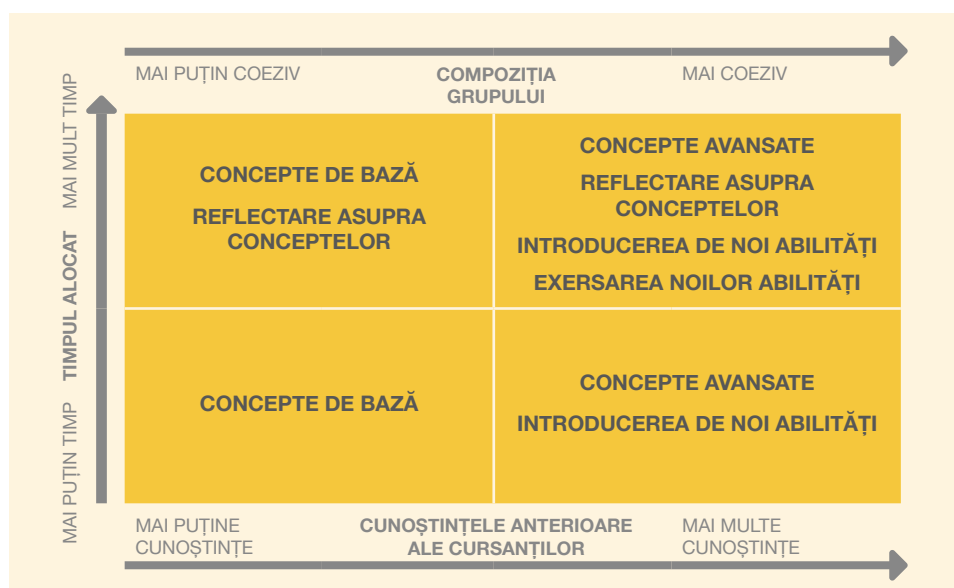

Figura 1 Matrice de planificare a sesiunilor de formare: Alinierea conținutului cu experiența cursanților și timpul alocat

De exemplu, dacă cursanții au un nivel scăzut de cunoștințe despre subiect, timpul este redus, iar grupul este necoeziv (adică include profesioniști din mai multe domenii, nu doar polițiști), atunci probabil că va trebui să vă concentrați doar pe introducerea conceptelor de bază. Acest scenariu este ilustrat în caseta din colțul stânga-jos al Figurii 1. Pe de altă parte, dacă grupul este deja bine informat, este coeziv (de exemplu, aproape toți cursanții sunt polițiști) și timpul este suficient, atunci formatorii ar avea șanse mai mari să atingă toate obiectivele propuse – să

predea concepte avansate, să încurajeze discuțiile deschise, precum și să introducă și să exerseze noi abilități (caseta din colțul din dreapta sus).

Interesele cursanților legate de subiect și ceea ce se așteaptă să obțină de la această formare reprezintă un alt factor important de luat în considerare atunci când se stabilesc obiectivele și se desfășoară sesiunile. O mai bună aliniere a obiectivelor la interesele lor ar putea contribui la creșterea motivației intrinseci în procesul de învățare. Așa cum s-a menționat mai sus, informații despre obiectivele și așteptările acestora pot fi obținute în prealabil, prin adresarea unor întrebări în momentul înscrierii. Formatorii ar putea, de asemenea, să adreseze aceste întrebări la începutul sesiunilor prin întrebări deschise, precum „Ce vă așteptați să obțineți din această experiență?” sau „Ce v-a motivat să participați?”. Chiar și cunoașterea motivațiilor „negative”, cum ar fi faptul că participă pentru că li s-a cerut acest lucru, constituie informații utile pentru un formator, deoarece îl ajută să stabilească obiective de învățare mai modeste.

Implicarea cursanților și valorificarea experiențelor acestora

Sesiunile de formare ar trebui să valorifice cât mai mult experiențele cursanților, inclusiv ale polițiștilor. Acest lucru poate fi realizat prin adresarea unor întrebări care îi încurajează pe aceștia să reflecteze asupra propriilor cunoștințe și experiențe practice. Întrebările ar trebui să fie adaptate specificului fiecărei sesiuni, iar unele exemple sunt deja incluse în prezentările Powerpoint TACTICS. Totuși, câteva întrebări generale pe care formatorii ar trebui să le ia în considerare sunt:

- Ce anume vă frustrează la sesizările telefonice legate de violența domestică?
- Vă vin în minte cazuri care nu au fost gestionate atât de bine precum ar fi trebuit?
- La ce rezultate nedorite au condus aceste intervenții?
- Ce povești de succes ne puteți împărtăși? Ce a mers bine în aceste situații?

O altă sugestie ar fi utilizarea unui limbaj care este familiar pentru cursanți. Termenii tehnici vor trebui definiți și utilizați cu precauție, fără a face abuz de aceștia. În loc de concepte abstracte, accentul ar trebui pus pe aspecte mai concrete, cum ar fi comportamentele victimelor sau agresorilor pe care polițiștii le pot observa în activitatea lor. În mod similar, este necesar ca formatorii să evite prezentarea unui volum mare de informații sau detalii care nu sunt adaptate comunităților în care acționează polițiștii participanți la curs. Prezentările TACTICS sunt concepute pentru a fi robuste, astfel încât formatorii să poată selecta elementele cele mai relevante pentru contextul local. De asemenea, informațiile oferite formatorilor înaintea sesiunilor ar trebui să includă definiții ale terminologiei relevante pentru forțele de ordine, cum ar fi codul de conduită existent pentru gestionarea cazurilor de violență domestică. Ar fi utili și orice termeni de argou relevanți, utilizați frecvent de polițiști. Totuși, o excepție o constituie termenii care au conotații peiorative, deoarece aceștia ar putea influența negativ percepția polițiștilor asupra victimelor sau agresorilor.

Un aspect important al implicării cursanților este atenția acordată feedback-ului pe care îl oferă în timpul sesiunilor. Acesta poate fi un feedback verbal, cum ar fi expresii care să exprime confuzie, dezacord puternic sau respingere a unor concepte. Acest feedback nu trebuie ignorat, ci trebuie abordat cât mai serios posibil. De exemplu, atunci când aceștia exprimă confuzie, formatorii pot încetini predarea și pot încerca să explice conceptul într-un alt mod sau pot cere altora să-l explice cu propriile cuvinte. Când cineva exprimă un dezacord puternic, formatorul poate folosi acest lucru pentru a discuta punctul lor de vedere, poate întreba ceilalți cursanți dacă au o perspectivă alternativă sau poate oferi o perspectivă din afara ariei de expertiză a polițiștilor. Când subiectul este considerat ca fiind ne semnificativ sau irelevant, formatorii ar trebui să poată face referire la reglementările deja existente sau noi care ar putea să îi vizeze pe polițiști, să explice cum tehnicile au fost de succes în alte părți, să întrebe ce ar fi relevant pentru ei sau pur și simplu să ceară participantului să fie deschis la noi perspective. Este important, de asemenea, să se observe feedback-ul non-verbal al cursanților, cum ar fi mișcările capului (acord) sau rostogolirea ochilor (dezacord). Lipsa contactului vizual, privirile „în gol” sau atenția către telefoane/laptopuri pot indica o lipsă de interes sau implicare, care ar putea necesita o abordare de relansare din partea formatorului.

Facilitarea discuțiilor

Așa cum s-a descris mai sus, în cadrul sesiunilor de formare, este important ca formatorii să își demonstreze cunoștințele despre un subiect pentru a fi credibili în fața cursanților. Cu toate acestea, atunci când facilitează discuțiile, formatorii vor aborda o atitudine prin care vor evita să domine discuția. Formatorii care răspund prea repede la întrebări și rezolvă problemele pe cont propriu pot inhiba discuțiile și pot descuraja contribuțiile din partea cursanților. Astfel, formatorii trebuie să practice ascultarea activă, oferindu-le acestora timp să proceseze și să răspundă temelor de discuție. Mai mult decât atât, opiniile și ideile polițiștilor vor fi tratate ca fiind valoroase, iar discuțiile respectuoase trebuie încurajate prin eliminarea prejudecăților, pentru a asigura participanții că niciun răspuns nu este minimalizat.

Când este dificil să se inițieze dialogul, o afirmație neașteptată poate fi utilizată pentru a stimula discuțiile. Prin prezentarea unor opinii diferite, se pot încuraja discuții care să conducă participanții către dezbateri asupra unor credințe comune. Dezbaterile despre numeroasele aspecte controversate legate de implicarea autorităților de poliție în cazurile de violență domestică le pot permite polițiștilor să împărtășească experiențe și cunoștințe și le pot oferi ocazii de a-și dezvolta gândirea critică despre subiectele tratate. Expunerea la perspective și opinii diferite într-un mediu relaxat și sigur poate încuraja reevaluarea situațiilor și credințelor. În același timp, unele conversații, mai ales cele legate de violența domestică, pot provoca răspunsuri emoționale, disprețuitoare sau alte reacții negative. Formatorii trebuie să rămână pozitivi și să redirecționeze discuțiile către subiectul tratat. Stabilirea unor limite sau reguli clare pentru discuții poate încuraja respectul și ascultarea activă din partea tuturor cursanților. Discuțiile nu trebuie să ducă la consens, dar ar trebui să conducă la recunoașterea perspectivelor diferite.

În timpul sesiunilor, este necesar ca formatorii să evalueze stilurile de comunicare ale cursanților. De exemplu, unii polițiști pot fi dornici să-și împărtășească experiențele sau pot fi mai vocali, exprimând convingeri puternice, în timp ce alții preferă să nu vorbească în fața unui grup mare. Formatorii trebuie să se asigure că discuția nu este dominată de aceleași persoane. Unele discuții pot deveni mai complexe și pot dura mai mult decât era anticipat sau pot devia spre subiecte secundare care se abat de la tema principală. Acest lucru poate fi agravat de discuțiile colaterale între câteva persoane. Dacă formatorii observă crearea unor discuții care au legătură cu subiectul principal, va lua în considerare integrarea acestora într-o discuție mai amplă.

Formatorii trebuie să fie suficient de asertivi pentru a se asigura că discuțiile de grup nu se abat de la subiect. Stabilirea unui obiectiv clar pentru discuție (de exemplu, explorarea perspectivelor despre un subiect anume) poate fi util pentru a evita devierile nedorite. De asemenea, limitele de timp vor fi stabilite de la început și comunicate întregului grup pentru a respecta etapele/agenda discuției din cadrul sesiunilor. O persoană din echipa de organizare prezentă la formare poate ajuta la monitorizarea timpului de lucru. Deși programul ar trebui respectat, se pot face excepții în situațiile în care are loc o discuție deosebit de importantă.

Un instrument eficient poate fi utilizarea jocurilor de rol, în care cursanții sunt invitați să interpreteze scenarii reale cu care s-ar putea confrunta în activitatea lor. Atunci când sunt realizate corect, jocurile de rol le pot oferi polițiștilor ocazia să exerseze abilitățile predate în cadrul sesiunilor de formare. Realizarea acestora într-un mediu de învățare dirijat și sigur permite oferirea unui feedback constructiv înainte ca polițiștii să aplice aceste abilități în teren. Jocurile de rol pot fi, de asemenea, utile pentru a ajuta cursanții să vadă problema dintr-o perspectivă diferită, de exemplu, atunci când li se cere să joace rolul victimei (care se teme să împărtășească informații), al agresorului (care încearcă să ascundă informații) sau al unui alt profesionist (cum ar fi un asistent social care încearcă să ajute victima). Jocurile de rol pot fi realizate fie de câțiva dintre cursanți în fața întregului grup, fie în grupuri mai mici. Se recomandă cu tărie împărțirea pe grupuri mai mici, deoarece unii polițiști pot fi reticenți la atenția primită din partea întregului grup de colegi. Se recomandă ca jocurile de rol din cadrul formărilor TACTICS să fie relativ simple. De exemplu, se poate solicita grupului să simuleze o audiere cu o potențială victimă sau cu un agresor. Cu toate acestea, jocurile de rol necesită un anumit grad de improvizație, motiv pentru care trebuie monitorizate îndeaproape de formatori, pentru a se asigura că nu se abat de la scopul principal al formării. Acest lucru este cu atât mai important în cazurile de violență domestică, care pot implica adesea schimburi de replici sensibile și tensionate. Prin urmare, monitorizarea este esențială pentru ca formatorii să se asigure că tehnicile de comunicare sunt acceptabile și respectă obiectivele propuse. Formatorii stabilesc tonul și ritmul, și pot opri jocul de rol (folosind un “timeout”) pentru a oferi sfaturi sau pentru a preveni acțiuni care riscă să ducă spre soluții neproductive sau nesigure. Ei conduc discuțiile introductive și ghidează cursanții care joacă roluri pentru a se asigura că interpretările lor sunt cât mai eficiente. Un formator poate servi și ca participant într-un astfel de exercițiu, mai ales dacă acest lucru îi ajută pe cursanți să înțeleagă mai bine ceea ce se așteaptă de la ei. Jocurile de rol tind să fie consumatoare de timp și sunt mai dificil de organizat decât alte tehnici de

formare. Prin urmare, se recomandă cu tărie ca doar formatorii care au o anumită experiență anterioară în gestionarea acestor activități să apeleze la utilizarea lor în cadrul sesiunilor de formare.

Eliminarea barierelor de comunicare potențiale

Formatorii au responsabilitatea de a elimina orice barieră care ar putea împiedica comunicarea. De exemplu, aceștia ar trebui să vorbească suficient de tare (sau să utilizeze un sistem audio de calitate). Este important să evite să vorbească prea repede, o problemă frecvent întâlnită la formatorii mai puțin experimentați sau copleșiți de emoții. De asemenea, este util să schimbe intonația vocii în timpul formării – de exemplu, să spună ideile principale mai apăsător sau mai lent pentru a le sublinia importanța. Conceptele cheie trebuie repetate pentru a le facilita înțelegerea și reținerea. Pentru a reduce oboseala cursanților, se recomandă să fie oferite pauze, astfel încât atenția să poată fi menținută pe toată durata formării. Pauzele pot dura până la 10 minute pentru fiecare oră de material predat. Secțiunile tradiționale, de tip prelegere, ar trebui alternate cu activități interactive, precum cele conferite prin jocurile de rol sau discuțiile de grup. Acordarea unei atenții deosebite audienței îi ajută pe formatori să identifice momentele în care aceste bariere pot apărea (cum ar fi atunci când cursanții par confuzi în legătură cu un subiect sau oboseți/plictisiți) și să ia măsuri în consecință.

Este recomandat ca, la începutul sesiunilor, formatorii care nu provin din rândul polițiștilor să sublinieze angajamentul comun cu poliția pentru a îmbunătăți modul în care polițiștii gestionează cazurile de violență domestică. Formările TACTICS sunt concepute pentru a ușura munca polițiștilor care răspund la astfel de cazuri, precum și pentru a îmbunătăți rezultatele și siguranța victimelor. Concentrându-se pe găsirea de soluții, trebuie evitată atribuirea vinovăției, ceea ce îi face pe cursanți mai puțin defensivi. Dacă se consideră relevant, formatorii care nu sunt polițiști ar putea descrie propriile lor experiențe pozitive cu forțele de ordine și impactul pe care acestea le-au avut asupra lor, atât personal, cât și profesional. Formatorii pot comunica și motivele personale pentru care consideră că este necesară o intervenție mai eficientă din partea poliției.

Formatorii trebuie să ia în considerare și rugămintea adresată cursanților de a-și pune deoparte calculatoarele și telefoanele în timpul formării. Acest lucru ajută la reducerea distragerii atenției, însă unele persoane ar putea resimți negativ o astfel de solicitare. Se recomandă cu insistență ca toți formatorii din cadrul sesiunilor de formare TACTICS să aibă cel puțin încă o persoană (asistent) prezentă la formare, care să-i sprijine în caz de nevoie. Această persoană poate ajuta la minimizarea oricărui „timp mort” care ar putea apărea în cadrul formării, cum ar fi distribuirea materialelor, rezolvarea disfuncționalităților tehnice sau organizarea cursanților în grupuri mai mici. Asistenții pot lua, de asemenea, notițe din cadrul întâlnirilor, pe care formatorii le pot consulta ulterior când își redactează propriile reflecții. Ei pot ajuta, de asemenea, la observarea grupului și la identificarea momentelor în care ar putea apărea barierele descrise mai sus.

O preocupare des întâlnită este diferența mare dintre nivelurile de cunoștințe ale cursanților. Acest lucru poate fi cauzat de faptul că polițiștii au niveluri diferite de experiență, provin din diferite zone sau niveluri administrative, sau au beneficiat de formări diferite pe perioada studiilor. Această problemă este și mai accentuată atunci când grupul include profesioniști care nu sunt polițiști. În general, este cel mai bine să se predea la nivelul întregului grup, deoarece astfel de oportunități de formare sunt limitate. Solicitarea adresată unor cursanți mai experimentați de a explica anumite concepte cu propriile lor cuvinte este o abordare utilă. Acest lucru îi îndeamnă să fie activi în discuții și, totodată, îi poate ajuta pe ceilalți cursanți să înțeleagă mai ușor unele concepte. O altă tehnică utilă în astfel de situații este împărțirea acestora în grupuri mai mici de discuții, în funcție de nivelul lor de cunoștințe. Aceasta permite fiecărui grup să abordeze subiectul tratat la nivelul la care se află în acel moment.

Adaptarea la contextul local

O idee centrală prezentată pe parcursul acestui material este că formarea TACTICS trebuie să fie percepută ca fiind relevantă pentru cursanți. De exemplu, polițiștii estonieni vor fi mai puțin receptivi la informații și exemple care provin exclusiv dintr-un context grecesc. Formatorii trebuie să aibă o înțelegere a normelor și reglementărilor locale care guvernează modul de gestionare a cazurilor de violență domestică. Acest lucru include toate dimensiunile abordate în diversele subiecte. Mai mult, oferirea de exemple de intervenții de succes, dar și de eșecuri, ar trebui să fie cât mai localizate. Acest principiu este valabil atât pentru secțiunile de prelegere, cât și pentru discuțiile din cadrul întâlnirilor.

Obținerea feedback-ului

După fiecare sesiune, ar trebui obținut feedback de la cursanți prin intermediul unor chestionare scurte. Feedback-ul ar trebui să colecteze opiniile cu privire la aspectele specifice ale formării și nivelul general de satisfacție al acestora. De asemenea, se va oferi cursanților ocazia de a identifica punctele slabe sau alte elemente care necesită îmbunătățiri. Este recomandat ca feedback-ul să fie solicitat imediat după încheierea sesiunii de formare, pentru a garanta răspunsurile. Acest lucru se poate realiza prin distribuirea de chestionare pe hârtie, care să fie completate în sală. Pentru cei care nu pot rămâne să facă acest lucru, se va oferi un cod QR sau un link, astfel încât să poată completa chestionarul online. Se sugerează insistent ca participanții să ofere feedback în zilele imediat următoare, atât pentru că experiența va fi mai proaspătă în mintea lor, cât și pentru că, pe măsură ce timpul trece, este mai puțin probabil ca aceștia să o facă.

Puncte-cheie pentru pregătirea sesiunilor de formare TACTICS

1. Pentru fiecare sesiune de formare vor fi stabilite obiective clare de învățare, care vor fi comunicate și cursanților. Acestea se formulează în funcție de interesele acestora, de compoziția grupului și de timpul disponibil pentru cursul de formare.
2. Fiecare sesiune de formare va avea o persoană care să sprijine formatorul în desfășurarea prelegerilor, organizarea discuțiilor și colectarea feedback-ului de la cursanți.
3. Formatorii vor integra pe cât posibil experiențele cursanților în curriculum-ul cursului și vor folosi feedback-ul primit în timpul sesiunilor pentru a face ajustări, dacă este necesar, și pentru a maximiza implicarea și învățarea.
4. Pe cât posibil, sesiunile de formare ar trebui să alterneze învățarea pasivă cu cea interactivă, incluzând prelegeri, întrebări și discuții între cursanți.
5. În facilitarea discuțiilor de grup, formatorii vor urmări obiective clare și vor stimula o participare echilibrată din partea cursanților. Le vor acorda acestora timp suficient pentru a răspunde la întrebări și se vor asigura că opiniile nu vor fi judecate, pentru a se promova un dialog deschis.
6. Pot fi utilizate diferite tehnici pentru a sprijini formarea, cum ar fi lucrul în grupuri mai mici pentru discuții sau implicarea în jocuri de rol care să reflecte anumite situații reale.
7. Barierele în comunicare trebuie reduse la minimum. Formatorii se vor asigura că toți cursanții pot auzi discuția și vor minimiza distragerile atenției cauzate de utilizarea telefoanelor mobile și a laptopurilor.
8. Sesiunile de formare vor fi cât mai adaptate contextului, acoperind legile, reglementările, practicile și circumstanțele existente la nivel local. Acest lucru va trebui să se extindă la exemplele oferite în timpul prelegerilor sau la scenariile utilizate pentru discuții sau jocuri de rol.
9. Pentru a valida eficiența întâlnirilor și pentru a face îmbunătățiri în viitor, trebuie obținut feedback-ul din partea participanților la curs.

3 MODULELE DE FORMARE TACTICS

Programul de formare TACTICS constă în 7 module, care acoperă diferite dimensiuni de intervenție ale poliției în cazurile de violență domestică:

Modulul 1 – Introducere

Modulul 2 – Controlul coercitiv

Modulul 3 – Evaluarea riscului

Modulul 4 – Colaborarea interinstituțională

Modulul 5 – Lucrul cu victimele violenței domestice și copiii acestora

Modulul 6 – Lucrul cu agresorii

Modulul 7 – Utilizarea datelor statistice și a instrumentelor IT

Modulul 1 – Introducere

Obiective de învățare

Scopul formării este ca participanții la curs să înțeleagă conceptele de bază ale violenței domestice, inclusiv prevalența acesteia și să prezinte aspectele care îngreunează activitatea poliției în domeniul violenței domestice. În cadrul sesiunilor, ar trebui abordată legislația națională, europeană și internațională relevantă privind violența domestică, precum și o prezentare generală a celorlalte subiecte care vor fi abordate în seria de formări TACTICS. Această formare ar trebui, de asemenea, să fie utilizată pentru a solicita contribuții din partea cursanților cu privire la așteptările lor pentru viitoarele formări.

Notițe pentru formator

Ar trebui adăugate statisticile de prevalență pentru țara în care se desfășoară formarea. Acestea pot fi obținute din diverse surse, cum ar fi baza de date EIGE (https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/genvio_int_sur_phy_prev_phys_sex_ipv_grand) sau Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/gbv_dv_type/default/table?lang=en).

Legislația națională privind violența domestică ar trebui furnizată, inclusiv textul legii și/sau numerele de referință ale reglementărilor legale specifice. Cursanții pot fi întrebați cât de bine se raportează această legislație la investigarea efectivă a cazurilor de violență domestică. Sau dacă există anumite lacune.

În secțiunea „Cursuri TACTICS de formare viitoare” trebuie descrise numai evenimentele care sunt planificate deja. Atunci când se descriu aceste module, cursanții ar trebui întrebați dacă există informații specifice care i-ar interesa pentru fiecare subiect. Acest feedback poate fi utilizat pentru a ajuta la identificarea formatorilor sau la adaptarea informațiilor pentru a răspunde cât mai bine intereselor potențialilor participanți. Întrebarea despre experiențele specifice legate de fiecare dintre aceste subiecte poate, de asemenea, să pregătească terenul pentru formări viitoare. Câteva exemple includ:

- Poate cineva să descrie un exemplu în care crede că a fost martor la un comportament de control din partea unor posibili agresori? (referitor la: controlul coercitiv)
- Care sunt câteva modalități pe care le-ați folosit pentru a identifica dacă o potențială victimă a violenței domestice prezintă un risc ridicat de vătămare? (evaluarea riscului)
- Care sunt unele situații în care alți profesioniști (de exemplu, din afara poliției) au fost sau ar putea fi de ajutor în răspunsul la cazurile de violență domestică? (colaborare între mai multe instituții)

- Ce experiențe au polițiștii privind „comportamentul dificil” al victimelor violenței domestice?
- Cum obstrucționează acest comportament activitatea poliției? De ce cred ei că victimele ar putea acționa în acest fel? (lucrul cu victimele VD)
- Vă puteți gândi la situații în care credeți că un posibil agresor ar fi încercat să vă manipuleze ancheta? (lucrul cu agresorii)
- Ce informații ar fi utile pentru un polițist înainte de a răspunde la un apel de VD? (utilizarea datelor)

Se sugerează ca slide-urile pentru acest modul să fie puse la dispoziția participanților înainte de formare, în special pentru cei mai experimentați care ar putea să nu participe la modulul introductiv (sau dacă acesta nu are loc).

Timp, format și public

Sesiunea nu trebuie să depășească 90 de minute. În mod ideal, aceasta ar trebui să fie oferită de toți formatorii TACTICS, pentru a pregăti cursanții pentru sesiunile ulterioare. Aceasta constă în principal într-o scurtă prelegere și încurajează întrebările referitoare la elemente cheie existente în legislație (de exemplu, reglementările sau actele juridice relevante). Probabil că nu sunt necesare grupuri separate pentru acest modul. Un motiv în acest sens este că publicul țintă ar trebui să se concentreze asupra polițiștilor sau a altor profesioniști din domeniul justiției penale care nu au fost instruiți anterior pe această temă. Cu toate acestea, participanți pot fi, de asemenea, orice profesioniști care vor participa la celelalte sesiuni de formare.

Resurse suplimentare

Danis, F. S., & Bhandari, S. (2010). Understanding domestic violence: A primer. <https://books.google.ee/books?id=rFLzYrNVwUUC&lpg=PA29&ots=1V9LXsPVLZ&dq=Understanding%20Domestic%20Violence%3A%20A%20Primer%20January%202010%20&lr&pg=PA29#v=onepage&q&f=false>

Violence against women: an EU-wide survey. Main results report, FRA, (2014). <https://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

Modulul 2 – Controlul coercitiv

Obiective de învățare

Controlul coercitiv se referă la o serie de tactici folosite de agresori pentru a-și menține puterea și controlul asupra victimelor lor. Aceste tactici au adesea loc pe perioade îndelungate și pot avea efecte devastatoare asupra sănătății mintale și asupra sentimentului de autonomie al victimei. Controlul coercitiv și efectele sale sunt adesea trecute cu vederea sau neînțelese.

Obiectivul principal este familiarizarea participanților cu conceptul de control coercitiv, incluzând semnele distinctive și tacticile coerciției, modul în care diferă de abuzul fizic și care sunt efectele controlului coercitiv asupra victimelor. De asemenea, cursanților ar trebui să li se prezinte cadrul juridic național care oferă protecție victimelor în astfel de situații. În cazul în care nu există o legislație clară în acest sens, reglementările din alte țări pot fi prezentate ca abordări care ar putea fi adoptate. De asemenea, cursanților ar trebui să li se ofere oportunități de a reflecta asupra rolurilor personale și profesionale pe care le-ar putea juca în combaterea controlului coercitiv pentru a asigura victimelor siguranța.

Notițe pentru formator

Se va furniza cursanților legislația relevantă pentru țara în care se desfășoară formarea, inclusiv textul legii și/sau numerele de referință ale reglementărilor legale specifice.

Formatorii vor explica modul în care controlul coercitiv conduce la efecte psihologice grave pe termen lung, cum ar fi anxietatea, depresia și tulburarea de stres post-traumatic (PTSD). Se va discuta, de asemenea, despre modul în care atitudinile societății (sau ale poliției) pot încuraja agresorii să dezvolte controlul coercitiv. Se va explica faptul că este posibil ca multe victime să nu identifice experiențele lor ca fiind abuzive și vor fi întrebați polițiștii cum le poate afecta acest lucru activitatea. În cazul în care acest aspect nu este abordat de polițiști, se va sublinia faptul că acesta poate fi un motiv important pentru care se primesc apeluri multiple cu privire la aceeași gospodărie fără ca nimic să se schimbe.

De asemenea, vor fi întrebați polițiștii cum ar trebui să reacționeze atunci când victimele nu indică faptul că suferă de abuz. Poate fi utilă prezentarea unor exemple în care polițiștii pot interveni chiar dacă o persoană afirmă că „nu există nicio problemă”. De exemplu, o persoană care pare să fie în stare de ebrietate, dar afirmă că nu este, sau o persoană cu o boală mintală (aparentă) pe stradă - polițiștii vor alege adesea să intervină chiar dacă nu a fost comisă (încă) nicio infracțiune, într-un efort de a asigura siguranța publică. Același lucru se poate spune și despre apelurile privind VD - când este necesară intervenția pentru a proteja siguranța unei victime, în ciuda faptului că aceasta indică faptul că nu există nicio problemă.

Scopul principal al studiului de caz este de a oferi cursanților șansa de a discuta între ei pentru a identifica potențialele semne ale controlului coercitiv, precum și posibilele efecte negative asupra victimelor. La sfârșitul sesiunii de formare, studiul de caz ar putea fi revizuit, solicitând cursanților să sugereze modul în care ar investiga situația, ținând cont de conceptul de control coercitiv. Acest lucru ar putea fi abordat sub forma unui joc de rol, dacă timpul permite acest lucru.

Același studiu de caz ar putea fi utilizat din nou la sfârșitul sesiunii, pentru a identifica măsurile care ar putea fi luate pentru a îmbunătăți eficiența investigației.

Timp, format și public

Durata sesiunii ar fi de aproximativ 120 de minute, cu cel puțin 2 pauze scurte. Dincolo de o prelegere interactivă, această perioadă de timp va include discuții despre studiul de caz (până la 30 de minute sau 45 de minute dacă se utilizează jocul de rol). Se recomandă împărțirea pe sub-grupuri, în special atunci când se discută studiul de caz sau când se aplică jocuri de rol. În cazul în care printre cursanți se numără și persoane care nu sunt polițiști, ar fi benefic să se formeze sub-grupuri mixte, în special pentru discuția bazată pe studiul de caz.

Resurse suplimentare

AU Family Violence Act <https://www.legislation.gov.au/C2011A00189/latest/text>

Australia's National Research Organisation for Women's Safety Limited <https://www.anrows.org.au/>

Coumarelos, C., Weeks, N., Bernstein, S., Roberts, N., Honey, N., Minter, K., & Carlisle, E. (2023). *Attitudes matter: The 2021 National Community Attitudes towards Violence against Women Survey (NCAS), Findings for Australia* (Research report, 02/2023). ANROWS.

Eggshells – A Short Film About Domestic Abuse (coercive control, gaslighting, domestic violence), Mortals production <https://www.youtube.com/watch?v=YIHxhmOsrHo>

Haist, A. (2021). Criminalizing Coercive Control in Canada: The Implications for Family Law. *Luke's Place*. <https://lukesplace.ca/wp-content/uploads/2022/03/Stopping-Coercive-Control-by-Criminalization-Lukes-Place.pdf>.

IR DV Act 2018 <https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2018/act/6/front/revised/en/html>

Stark, E., (2023). *Coercive Control. How Men Entrap Women in Personal Life*. Second Edition. Oxford University Press

Stark, E., (2023) *Children of Coercive Control*. Oxford University Press

UK Serious Crime Act <https://www.leeds.gov.uk/one-minute-guides/serious-crime-act>

A large rectangular area with rounded corners, containing horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page.

Modulul 3 – Evaluarea riscului

Obiective de învățare

În calitate de profesioniști din prima linie în cazurile de violență domestică, polițiștii trebuie adesea să decidă cum să asigure cel mai bine siguranța victimelor, prin evaluarea riscului la care victimele sunt expuse. Deși au fost dezvoltate diverse abordări pentru evaluarea acestui risc, nu există un instrument perfect în acest sens, iar polițiștii au raportat neconcordanțe între instrumentele de evaluare a riscului și realitățile din teren. În cadrul acestei sesiuni de formare, cursanții vor afla care sunt caracteristicile unor instrumente de evaluare a riscului de înaltă calitate și cum pot fi acestea utilizate pentru a îmbunătăți audierile în cazurile de violență domestică. Aceștia vor învăța, de asemenea, cum să răspundă la/gestioneze cel mai bine cazurile cu niveluri de risc diferite, astfel încât siguranța și eficiența activităților poliției să fie maximizate. Cursanților li se vor oferi, de asemenea, oportunități de a exersa abilitățile de evaluare a riscurilor pentru cazurile de VD prin intermediul unor jocuri de rol pornind de la diverse scenarii.

Notițe pentru formator

Definiția națională a violenței domestice ar trebui inserată pe slide-uri, inclusiv textul din lege și/sau numerele de referință ale articolelor din legea specifică. Ar trebui precizat modul în care definiția poate fi utilizată pentru a recunoaște când un anumit caz ar trebui clasificat ca fiind unul de „violență domestică”. De asemenea, dacă este posibil, procentul de apeluri la poliție legate de VD ar trebui să fie actualizat pentru a reflecta cifrele reprezentative la nivel local/național.

În cazul în care poliția are reglementări specifice (scrise) la nivel local privind evaluarea riscurilor și/sau gestionarea riscurilor pentru cazurile de violență domestică, formatorul trebuie să se familiarizeze cu aceste proceduri în prealabil. Acest lucru poate fi încorporat în părțile de discuție referitoare la evaluarea și gestionarea riscurilor în cazurile de VD. De exemplu, se pot evidenția diferențele între ceea ce cred aceștia că ar trebui făcut pentru a evalua riscul, comparativ cu ceea ce recomandă reglementările actuale. Dacă există lacune sau puncte slabe în reglementările actuale, acest lucru ar trebui evidențiat în timpul discuției.

Pentru a economisi timp, se sugerează să fie împărțiți cursanții pe sub-grupuri de lucru încă de la începutul formării. Aceleași sub-grupuri pot participa ulterior la ambele jocuri de rol privind identificarea riscurilor și gestionarea riscurilor. După finalizarea fiecărui joc de rol, formatorii vor cere sub-grupurilor să se unifice într-un singur grup în cadrul căruia să se compare rezultatele pentru a determina dacă există consens. Se vor evidenția eventualele diferențe dintre grupuri și vor fi discutate rațiunile care le explică.

În privința instrumentelor de evaluare a riscului (de exemplu, instrumente digitale sau pe suport de hârtie), formatorii ar trebui să se familiarizeze cu orice astfel de

document care este utilizat în prezent. În cazul în care un instrument este deja utilizat/recomandat polițiștilor, aceștia vor fi rugați să împărtășească experiențele proprii privind utilizarea acestuia. Vor fi discutate atât aspectele pozitive, cât și cele negative/puncte slabe ale instrumentului utilizat. Orice instrument utilizat în prezent va fi evaluat pe baza criteriilor unui instrument conform (de exemplu, faptul că se bazează pe dovezi științifice). Instrumentul poate fi, de asemenea, evaluat de către grup pentru a determina dacă ține seama sau nu de toți factorii de risc identificați anterior în timpul discuției de grup. De asemenea, se va discuta despre măsura în care acel instrument permite evaluarea riscurilor în cazul anumitor grupuri vulnerabile (de exemplu, persoanele în vârstă sau consumatorii de droguri).

Timp, format și public

Sesiunea nu ar trebui să depășească 120 de minute, cu cel puțin două pauze între ele. Dincolo de o prelegere interactivă, acest interval de timp permite discuții despre cele două jocuri de rol privind evaluarea și gestionarea riscului. Fiecare joc de rol ar trebui să dureze aproximativ 25 de minute în total (pentru discuții în grupuri mai mici și apoi pentru comparații în cadrul întregului grup). În cazul în care printre cursanți se numără și persoane care nu sunt polițiști, este recomandabil să se asigure munca în sub-grupuri mixte.

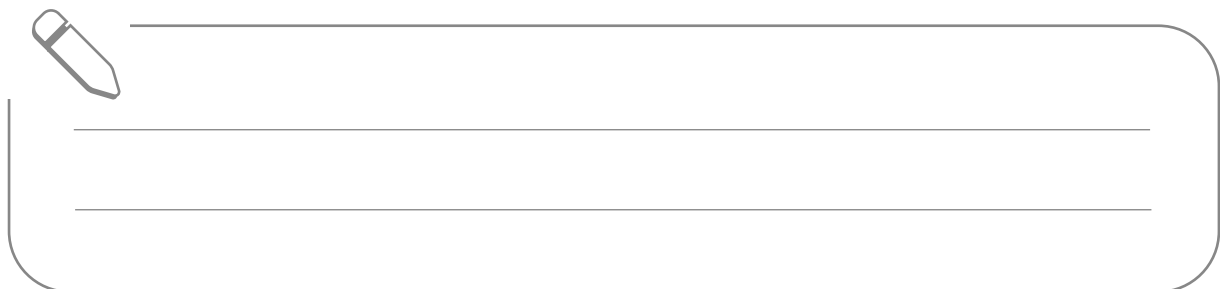
Resurse suplimentare

A guide to risk assessment and risk management of intimate partner violence against women for police, European Institute for Gender Equality, 2019, available at: <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/guide-risk-assessment-and-risk-management-intimate-partner-violence-against-women-police>

Capaldi, D. M., Knoble, N. B., Shortt, J. W., & Kim, H. K. (2012). A systematic review of risk factors for intimate partner violence. *Partner abuse*, 3(2), 231.

Robinson, A. L. and Clancy, A. (2015). Development of the Priority Perpetrator Identification Tool (PPIT) for Domestic Abuse. Cardiff: Cardiff University. Available at: <http://www.cardiff.ac.uk/people/view/38078-robinson-amanda>

Spencer, C. M., Stith, S. M., & Cafferky, B. (2022). What puts individuals at risk for physical intimate partner violence perpetration? A meta-analysis examining risk markers for men and women. *Trauma, Violence, & Abuse*, 23(1), 36-51.

Modulul 4 – Colaborarea interinstituțională

Obiective de învățare

Violența domestică este o problemă care implică profesioniști de la nivelul mai multor autorități locale și furnizori de servicii de suport, cum ar fi poliția, procurorii, asistenții sociali și personalul medical. Aceste grupuri au obiective și interese care se suprapun și care, uneori, se află în opoziție. Colaborarea între mai multe instituții urmărește să minimizeze opoziția și să maximizeze cooperarea dintre ele. Acest lucru necesită identificarea responsabilităților care revin diverselor grupuri profesionale (atât oficial, cât și neoficial). Este, de asemenea, necesară, stabilirea unor metode pentru comunicarea informațiilor și gestionarea datelor.

Astfel, obiectivul modulului de formare este familiarizarea cursanților cu conceptul și beneficiile colaborării interinstituționale în gestionarea cazurilor de violență domestică. Aceasta include învățarea modului în care o abordare interinstituțională poate îmbunătăți activitatea poliției și înțelegerea modului în care poliția poate avea un rol mai important în astfel de parteneriate. De asemenea, aceștia vor învăța despre modelele de colaborare existente (în special dacă există deja unul oficial în comunitatea de la nivel local). Mai mult decât atât, ar trebui să fie implicați într-o discuție pentru a identifica ce abordări noi ar putea fi implementate în comunitatea lor pentru a-și ușura munca și a-și îmbunătăți rezultatele.

Notițe pentru formator

Dacă există deja reglementări/proceduri pentru colaborarea între mai multe instituții, formatorii ar trebui să se familiarizeze de dinainte despre acestea. După prezentarea definiției colaborării interinstituționale, cursanților li se va cere să identifice modalitățile actuale (formale sau informale) prin care aceasta se realizează la nivel local. Pe această bază, vor fi identificate beneficiile potențiale ale colaborării interinstituționale în vederea desfășurării audierilor și investigației poliției.

După prezentarea a ceea ce înseamnă o colaborare eficientă între mai multe instituții (roluri clare, limbaj comun, parteneriate eficiente etc.), cursanții vor fi rugați să ofere exemple de colaborare eficientă pe care le-au experimentat. De asemenea, vor fi întrebați ce dificultăți au întâmpinat în cursul acestor colaborări, pentru a identifica soluții sau alternative posibile.

Formatorii nu trebuie să acopere toate modelele de colaborare prezentate în slide-uri (MARAC, CCR, FJC etc.). Decizia de a include diferite modele de colaborare și care dintre acestea să fie incluse va depinde de timpul disponibil. De asemenea, este importantă componența grupului și atitudinea/ interesul acestuia față de subiect. Dacă interesul este ridicat, atunci ar putea fi prezentate toate, dacă interesul este scăzut, atunci poate fi prezentată doar una. Dacă grupul este

alcătuit în principal din polițiști din prima linie, atunci MARAC ar fi cel mai relevant exemplu. Dacă grupul este mai divers, cuprinzând și alți profesioniști, este preferabilă prezentarea modelelor MARAC și FJC. Dacă participanții la formare sunt polițiști cu funcție de conducere sau rol decizional atunci modelul CCR ar fi cel mai relevant.

Dacă timpul este limitat, atunci se va folosi doar unul dintre studiile de caz. Dacă dimensiunea grupului este mare (mai mult de 12 persoane), este mai eficientă separarea acestora în sub-grupuri pentru a discuta studiul de caz. Sub-grupurile trebuie să fie cât mai mixte posibil (cu polițiști și alți profesioniști), astfel încât să fie luate în considerare mai multe puncte de vedere atunci când se analizează studiul de caz. În situația în care grupul este compus în cea mai mare parte din polițiști, cu doar câțiva alți profesioniști, atunci ar putea fi mai benefic să se lucreze cu tot grupul pentru discuție.

Timp, format și public

Sesiunea nu ar trebui să depășească 120 de minute, cu cel puțin două pauze între ele. Dincolo de o prelegere interactivă, acest interval de timp permite discuții despre studiul de caz (până la 30 de minute). Un grup mixt, format din polițiști, alți profesioniști și profesioniști cu funcție de conducere ar fi ideal pentru discutarea diferitelor modele de colaborare și cooperare interinstituțională.

Resurse suplimentare

Davies, P., Barlow, C., & Fish, R. (2023). The hard and complex work of implementing new multi-agency risk assessment approaches to policing domestic abuse. *Crime Prevention and Community Safety*, 25(2), 148-165.

Vogt, Catharina. (2020). Interagency Cooperation Building Capacity to Manage Domestic Abuse (IMPRODOVA Project). *European Law Enforcement Research Bulletin*, 19, 153-[iv].

Modulul 5 – Lucrul cu victimele violenței domestice și copiii acestora

Obiective de învățare

Abordarea cazurilor de violență domestică este dificilă în mare parte din cauza traumei suferite de victime după perioade lungi de abuz, care le poate face „dificil” de audiat și de implicat în investigații. Victimele pot avea amintiri ale evenimentului traumatizant, pot căuta să evite orice le amintește de traumă sau pot manifesta un comportament agresiv sau autodestructiv. De asemenea, trauma le poate distorsiona percepțiile, iar experiențele anterioare cu poliția pot afecta modul în care acestea interacționează cu polițiștii. Polițiștii trebuie să pună în balanță mai mulți factori atunci când răspund la cazurile de violență în familie. Dacă ar avea o înțelegere mai bună asupra perspectivelor victimelor, polițiștii ar dezvolta o capacitate mai mare de a gestiona cazurile.

Obiectivul acestui modul este oferirea unei perspective polițiștilor asupra experiențelor victimelor violenței domestice și identificarea principalelor situații care ar trebui luate în considerare în fiecare etapă a procesului de audiere. Cursanții vor afla modul în care trauma afectează victimele și pașii pe care îi pot face atunci când investighează și urmăresc plângerile pentru a minimiza această traumă și a-și îmbunătăți activitatea. De asemenea, vor învăța cum să se adapteze la diferite profiluri ale victimelor, cum ar fi femeile în vârstă, femeile cu handicap sau cele cu copii mici.

Notițe pentru formator

La începutul prelegerii, cursanții vor fi întrebați care sunt cunoștințele și opinia lor despre tulburarea de stres post-traumatic (PTSD). Pentru grupurile în care acesta nu este bine înțeles, ar trebui să se acorde timp pentru a explica ce este și cum s-a manifestat în cazul soldaților pe front și al polițiștilor. Odată ce tulburarea de stres post-traumatic (PTSD) este înțeleasă în linii mari, un punct cheie va fi să se realizeze o legătură între experiențele altor persoane care suferă de tulburarea de stres post-traumatic (PTSD) și ale victimelor violenței domestice pe termen lung. Un aspect cheie care trebuie subliniat este că, în timp ce soldații și polițiștii sunt pregătiți pentru potențialele traume cu care se pot confrunta, majoritatea victimelor violenței domestice nu au această pregătire.

Formatorii vor oferi exemple de întrebări care pot fi adresate victimelor în cadrul apelurilor legate de violența domestică. Formatorii vor întreba apoi dacă vreuna dintre întrebări este subiectivă sau tendențioasă. Apoi vor fi identificate alternative mai bune.

Unele exemple ar putea fi:

- Ați spus sau ați făcut ceva care să înfurie agresorul sau să îl facă violent? (Ce s-a întâmplat înainte de incident?)
- Erați sub influența alcoolului sau substanțelor când s-a întâmplat acest lucru? (A fost cineva din gospodărie sub influența alcoolului sau substanțelor în timpul incidentului?)
- De ce credeți că v-a lovit? (Nu este necesar să întrebați victima.)

Înainte de sesiunile de formare, formatorii ar trebui să se familiarizeze cu procedurile existente pentru preluarea, documentarea și urmărirea plângerilor VD. Atunci când trec în revistă cele mai bune practici, formatorii ar trebui să întrebe cursanții câte dintre acestea sunt deja puse în aplicare în mod formal sau informal în comunitatea lor/aria lor de intervenție.

Sunt propuse 3 exerciții de grup pentru această sesiune de formare:

1. Realizarea unui **arbore de probleme** privind obstacolele în calea utilizării procedurilor descrise în cadrul sesiunii (în sub-grupuri de câte 5 persoane). După ce sub-grupurile discută problemele, acestea vor fi împărtășite cu grupul întreg pentru a identifica punctele comune și diferențele. Acestea, la rândul lor, pot fi utilizate pentru a crea un arbore al soluțiilor cu resurse care să fie utilizate pentru îmbunătățirea intervențiilor. (aproximativ 25 de minute).
2. Exersarea **utilizării unui limbaj simplificat** pentru a explica victimelor care sunt următorii pași și la ce să se aștepte în cadrul unei investigații. Efectuat în perechi și, dacă timpul permite, aceștia își vor prezenta rezultatele. (aproximativ 15 minute).
3. Cursanților li se propune să reflecteze cu privire la cât de bine se simt pregătiți polițiștii să intervină în cazul victimelor din categoriile vulnerabile (femei vârstnice, femei cu copii, victime sub 18 ani etc.). Acest lucru ar trebui făcut în cadrul întregului grup. Cursanții vor fi întrebați ce alte instituții sau profesioniști ar putea fi implicați în gestionarea cazurilor în care sunt implicate aceste categorii de persoane vulnerabile. (aproximativ 10 minute).

Timp, format și public

Sesiunea nu trebuie să depășească 120 de minute, cu cel puțin două pauze între ele. Dincolo de o prelegere interactivă, acest timp ar permite 3 activități de grup (până la 50 de minute). Această sesiune este destinată, în primul rând, polițiștilor. Cu toate acestea, ar fi utilă prezența unor profesioniști din alte domenii care lucrează direct cu victimele (de exemplu, asistenți sociali sau psihologi din adăposturi pentru victime) pentru prezentarea perspectivelor acestora.

Resurse suplimentare

Costa, E. C., & Botelho, A. A. (2021). The impact of intimate partner violence on psychological well-being: Predictors of posttraumatic stress disorder and the mediating role of insecure attachment styles. *European Journal of Trauma & Dissociation*, 5(1), 100151.

Macro-survey of Violence Against Women del Gobierno Contra, E. D. E. (2020). Macroencuesta de violencia contra la mujer 2019. Ministerio de Igualdad. https://violenciagenero.igualdad.gob.es/wp-content/uploads/RE_Macroencuesta2019_EN-1.pdf

Modulul 6 – Lucrul cu agresorii

Obiective de învățare

Agresorii manipulează adesea victimele și alți furnizori de servicii pentru a-și menține (și ascunde) relațiile abuzive. Acest lucru este mai ușor de făcut, deoarece trauma psihologică și comportamentul victimelor îi fac adesea pe agresori să apară ca fiind cei „raționali” sau „calmi”. De asemenea, acest lucru este posibil, deoarece poliția răspunde de obicei la incidente individuale, fiind dificil să vadă modelul de abuz pe termen mai lung. În cadrul acestei sesiuni, formatorii vor urmări să atingă trei obiective: să îi ajute pe cursanți să înțeleagă strategiile pe care agresorii le folosesc pentru a manipula sistemul (poliția), să le ofere abilități pentru a contesta comportamentul agresorilor și a-i trage la răspundere, și, nu în ultimul rând, să explice modul în care funcționează programele eficiente pentru autorii violenței domestice.

Notițe pentru formator

Înainte de începerea modului, formatorii ar trebui să se familiarizeze cu toate legile existente privind abordarea agresorilor, precum și cu programele de suport disponibile la nivel local pentru agresori. De asemenea, aceștia ar trebui să treacă în revistă pe scurt legile privind custodia copiilor, pentru a înțelege procedurile juridice și să revizuiască modulul 2 privind controlul coercitiv. Formatorii ar trebui să fie atenți și să folosească, pe cât posibil, un limbaj neutru în timpul formării pentru a încerca să împiedice polițiștii să devină defensivi. De exemplu, spunând că agresorii „induc în eroare” polițiștii, în loc să îi „manipuleze”.

Având în vedere domeniul larg de aplicare al acestui modul, se presupune că formatorii vor fi selectivi în ceea ce privește activitățile interactive pe care le vor aborda. Acestea includ:

- Cele 2 scenarii referitoare la „Nelu și Marta” - acestea vor fi discutate la începutul sesiunii, ca o modalitate de a evalua nivelul de înțelegere asupra subiectului acestei sesiuni de formare. Întrebările, confuziile, dezacordurile sau neînțelegerile ridicate de către cursanți vor fi luate în considerare, pentru ca formatorii să se asigure că acestea sunt tratate pe parcursul modulului de formare. Aceste scenarii trebuie discutate în cadrul întregului grup (maximum 20 de minute).
- Discuții privind vulnerabilitățile identificate. Dacă întregul grup este format din mai mult de 12 persoane, atunci cursanții ar trebui să fie separați în grupuri mici pentru a discuta despre fiecare vulnerabilitate identificată. Concluziile pot fi apoi împărtășite cu grupul întregit. Formatorii trebuie să se aștepte la faptul că unele preconcepții ale cursanților vor ieși la suprafață. Este bine să facă acest lucru vizibil și să îl discute, provocând în același timp cu blândețe aceste convingeri, cum ar fi cazul în care un bărbat este considerat a fi un tată bun, în

ciuda faptului că o bate pe mama copiilor săi sau acela în care se consideră că agresorii produc o vătămare asupra copiilor lor doar dacă sunt direct violenți față de ei (maximum 40 de minute).

- Discuții despre cum să comunicați cu agresorii. Din nou, dacă întregul grup este format din mai mult de 12 persoane, atunci cursanții ar trebui să fie separați în grupuri mici pentru a discuta despre fiecare aspect al comunicării avut în vedere. Formatorii trebuie să se aștepte la o varietate de sentimente: furie, frică, îngrijorare, neutralitate, părere de rău etc. Formatorii se vor asigura că normalizează cât mai mult posibil aceste sentimente și că evidențiază modul în care acestea ar putea avea un impact asupra răspunsului poliției la cazurile de VD (maximum 20 de minute).
- În cazul scenariului de discuție „Marin și Lavinia” adaptat din proiectul ENGA-GE, scopul este de a identifica diverși indicatori ai violenței domestice. Grupul ar trebui să lucreze ca întreg în această secțiune a sesiunii de formare. De asemenea, este important să subliniem faptul că indicatorii nu sunt ușor de identificat și, în unele cazuri, ar putea fi contradictorii sau confuzi. Aceștia necesită o observație atentă și pot fi considerați ca indicii care ar putea explica situația de VD. (maximum 15 minute)
- Scopul jocului de rol „Marin și Lavinia” este de a le oferi cursanților posibilitatea de a se antrena în a pune întrebări de tip pâlnie, de la general la particular, atunci când vorbesc cu posibili agresori. Cursanții vor fi împărțiți pe grupuri mici sau în pereche și nu este nevoie neapărat de o reflecție în grupul întreg după încheierea jocului de rol. Ar trebui oferite copii pe hârtie ale întrebărilor de tip pâlnie (maximum 15 minute).
- Prelegeri privind programele pentru agresori. Dacă există deja un program de suport pentru agresori disponibil la nivel local, atunci ar trebui să se facă referire la acesta. Dacă grupul este alcătuit în principal din polițiști și dacă în regiune există programe pentru agresori, atunci accentul în această secțiune ar trebui să se pună în principal pe modalitatea optimă de a face trimiteri către astfel de programe. În cazul în care grupul include persoane cu funcții, oficialități sau profesioniști din cadrul serviciilor pentru agresori, atunci ar trebui pus un accent mai mare pe eficiența acestor servicii în general. Aceste discuții pot fi realizate în cadrul întregului grup (maximum 20 de minute).

Timp, format și public

Dacă toate subiectele sunt abordate și se poartă discuții, atunci durata ar fi de aproximativ 150 de minute, cu cel puțin 3 pauze scurte. Cu toate acestea, nu este obligatoriu ca toate secțiunile să fie acoperite, astfel încât formarea se poate adapta la un timp de lucru mai scurt. Timpul și structura diferitelor activități interactive sunt descrise în notițele formatorului. În cazul în care printre cursanți se numără și persoane care nu sunt polițiști, ar fi benefic să se lucreze pe sub-grupuri mixte, în special pentru discuțiile inițiale bazate pe primul studiu de caz.

Resurse suplimentare

- Carlson, B. E. (2000). Children Exposed to Intimate Partner Violence: Research Findings and Implications for Intervention, Volume 1, Issue 4. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/152483800001004002>
- McTavish, J. R., MacGregor, J. C., Wathen, C. N., & MacMillan, H. L. (2016). Children's exposure to intimate partner violence: An overview. *International review of psychiatry*, 28(5), 504-518.
- Ornstein, P., & Rickne, J. (2013). When does intimate partner violence continue after separation?. *Violence against women*, 19(5), 617-633.
- Rollero, C. (2020). The social dimensions of intimate partner violence: A qualitative study with male perpetrators. *Sexuality & Culture*, 24(3), 749-763.
- Rossman, B. R., & Ho, J. (2018). Posttraumatic response and children exposed to parental violence. In *Children exposed to domestic violence* (pp. 85-106). Routledge.
- Shortt, J. W., Capaldi, D. M., Kim, H. K., Kerr, D. C., Owen, L. D., & Feingold, A. (2012). Stability of intimate partner violence by men across 12 years in young adulthood: Effects of relationship transitions. *Prevention Science*, 13, 360-369.
- Wood, S. L., & Sommers, M. S. (2011). Consequences of intimate partner violence on child witnesses: A systematic review of the literature. *Journal of child and adolescent psychiatric nursing*, 24(4), 223-236.

Modulul 7 – Utilizarea datelor statistice și a instrumentelor IT

Obiective de învățare

Progresele tehnologice și disponibilitatea datelor au revoluționat multe aspecte ale activității poliției.

Cu toate acestea, în multe situații, aceste instrumente nu sunt utilizate pe deplin pentru a îmbunătăți activitatea poliției în domeniul VD. Analiza datelor statistice ar ajuta poliția în identificarea modelelor de abuz care sunt dificil de identificat altfel și ar ajuta la evaluarea riscurilor. Tehnologia ar putea fi, de asemenea, utilizată de poliție pentru a face accesibile informații relevante victimelor și altor furnizori de servicii cheie, cum ar fi personalul de sprijin pentru victimele VD. Această sesiune de formare va identifica câteva exemple reale de utilizare a datelor statistice și tehnologiei pentru a îmbunătăți activitatea poliției în cazurile de violență în familie.

În cadrul sesiunii, cursanții vor învăța elementele de bază ale „intervenției predictive” și vor învăța cum pot fi utilizate informațiile și datele statistice din justiția penală pentru a îmbunătăți investigarea cazurilor de VD. De asemenea, ei vor afla cum pot fi utilizate datele statistice pentru a îmbunătăți previziunile asupra riscurilor în cazurile de violență domestică și vor explora modul în care datele din alte surse (asistență medicală/socială) ar putea îmbunătăți în viitor această abordare predictivă. Dacă timpul permite, cursanții vor explora instrumentele digitale utilizate în prezent în alte părți ale Europei.

Notițe pentru formator

Înainte de sesiunea de formare, formatorii ar trebui să identifice ce tipuri de sisteme digitale sunt utilizate în activitatea poliției pentru audierile în cazurile de violență domestică. Acestea vor include, cel mai probabil, sisteme care furnizează date înregistrate din sistemele de dispecerat pentru apeluri de urgență. De asemenea, probabil vor include sisteme care integrează date din justiția penală (de exemplu, informații despre arestări) care pot fi accesibile polițiștilor atunci când răspund la apeluri. De asemenea, formatorii ar trebui să fie familiarizați cu metodele de evaluare a riscului utilizate la nivel local (posibil obținute ca parte a Modulului 5 despre Evaluarea riscului).

Datorită naturii subiectului tratat, această sesiune de formare este compusă în principal din prezentări directe. Totuși, grupul poate fi implicat prin întrebări generale menite să identifice atitudinile sau ideile referitoare la diferitele moduri în care datele ar putea fi utilizate în gestionarea cazurilor de violență domestică. De exemplu, acest lucru ar putea include solicitarea opiniilor pro și contra ale cursanților despre investigația predictivă. De asemenea, ar putea fi întrebați despre atitudinile lor față de utilizarea evaluării riscurilor electronic în comparație cu

metodele utilizate în prezent. Cursanții ar putea fi invitați să identifice ce tipuri de date ar fi utile în investigarea cazurilor de violență domestică și de unde ar putea fi obținute aceste date. Dacă timpul permite, cursanții ar putea discuta despre ce tipuri de tehnologii lipsesc și pe care le-ar putea implementa pentru a îmbunătăți activitatea poliției la nivel local.

Timp, format și public

Durata sesiunii va fi de aproximativ 75 de minute, cu cel puțin o scurtă pauză. Nu este necesară separarea în sub-grupuri, deoarece sesiunea este livrată în primul rând ca o prelegere. Publicul țintă al sesiunii de formare ar trebui să fie mixt (de ex., să nu se limiteze doar la polițiști de patrulare). Ideală ar fi o combinație de cursanți, formată din conducerea poliției, personalul care lucrează cu date/TIC și o parte din profesioniștii din prima linie. Acest lucru se datorează faptului că scopul sesiunii de formare este de a evalua ce tipuri de instrumente digitale ar fi util de dezvoltat și utilizat pentru majoritatea ariilor/domeniilor de intervenție în cazurile de VD de la nivelul poliției.

Resurse suplimentare

Turner, E., Brown, G., & Medina-Ariza, J. (2022). Predicting domestic abuse (fairly) and police risk assessment. *Psychosocial Intervention*, 31(3), 145. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10268549/pdf/1132-0559-pi-31-3-0145.pdf>

Yu, R., Molero, Y., Lichtenstein, P., Larsson, H., Prescott-Mayling, L., Howard, L. M., & Fazel, S. (2023). Development and validation of a prediction tool for reoffending risk in domestic violence. *JAMA network open*, 6(7), e2325494-e2325494. <https://jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2807633>

A large, rounded rectangular writing area with a pencil icon in the top left corner and horizontal lines for writing.

TACTICS